

Vlaams
Parlement

ingediend op **739** (2020-2021) – Nr. 1
22 april 2021 (2020-2021)

Verslag van de gedachtewisseling

namens de Commissie voor Buitenlands Beleid,
Europese Aangelegenheden, Internationale Samenwerking
en Toerisme
uitgebracht door Bart Tommelein en Carmen Ryheul

over de aanpak van de coronacrisis
in het beleidsveld Toerisme.
Voortgangsrapportage

*Samenstelling van de Commissie voor Buitenlands Beleid, Europese Aangelegenheden,
Internationale Samenwerking en Toerisme:*

Voorzitter: Cathy Coudyser.

Vaste leden:

Cathy Coudyser, Maarten De Veuster, Philippe Muyters, Joris Nachtergaele, Karl Vanlouwe;
Johan Deckmyn, Carmen Ryheul, Kristof Slagmulder;
Karin Brouwers, Vera Jans;
Gwendolyn Rutten, Emmily Talpe;
Björn Rzoska, Tine Van den Brande;
Annick Lambrecht.

Plaatsvervangers:

Maaïke De Vreese, Andries Gryffroy, Sofie Joosen, Steven Vandeput, Manuela Van Werde;
Adeline Blancquaert, Stefaan Sintobin, Anke Van dermeersch;
Martine Fournier, Orry Van de Wauwer;
Marino Keulen, Bart Tommelein;
Chris Steenwegen, Jeremie Vaneeckhout;
Steve Vandenberghe.

Toegevoegde leden:

Jos D'Haese.

INHOUD

1. Toelichting door minister Zuhail Demir	4
1.1. De passagiersvaart en het onderzoek naar de zee- en riviercruises.....	4
1.2. De grote vakantiewoningen	5
1.3. Schooluitstappen.....	5
1.4. Specifieke steunmaatregelen en relancemaatregelen.	6
1.5. Campagne Vlaanderen Vakantieland	7
1.6. Campagne voor de buurlanden	7
1.7. Globale exitstrategie en de mogelijke rol daarin van het coronavaccinatiepaspoort	8
1.8. Exitplan toerisme	8
1.9. Paasvakantie en de kust	9
2. Vragen van de leden.....	9
2.1. Tussenkoms van Cathy Coudyser	9
2.2. Tussenkoms van Carmen Ryheul.....	10
2.3. Tussenkoms van Emmily Talpe	10
2.4. Tussenkoms van Bart Tommelein	11
2.5. Tussenkoms van Maarten De Veuster	12
3. Antwoord van minister Zuhail Demir	12
Gebruikte afkortingen.....	14
Bijlagen: zie de dossierpagina van dit document op www.vlaamsparlement.be	

Op 23 maart 2021 vond in de Commissie voor Buitenlands Beleid, Europese Aangelegenheden, Internationale Samenwerking en Toerisme de vijfde voortgangsrapportage over corona plaats.

De eerste gedachtewisseling vond plaats op 21 april, de tweede op 5 mei, de derde op 2 juni en de vierde op 15 september 2020 (zie *Parl.St.* VI.Parl. 2019-20, nr. 315/1, 338/1 en 372/1 en *Parl.St.* VI.Parl. 2020-21, nr. 471). Minister Zuhal Demir gaf op 23 maart een voortgangsrapportage op basis van de vooraf ingediende, omgezette vragen om uitleg (bijlage 1) en de lijst met vragen van de fracties (bijlage 2).

De gedachtewisseling werd voorgezeten door ondervoorzitter Johan Deckmyn.

De bijlagen zijn beschikbaar op de [dossierpagina](#) van dit document op www.vlaamsparlement.be.

(De vergadering werd als videoconferentie georganiseerd.)

1. Toelichting door minister Zuhal Demir

Minister *Zuhal Demir* beantwoordt de vragen over corona en de toeristische sector thematisch.

1.1. De passagiersvaart en het onderzoek naar de zee- en riviercruises

De Vlaamse Federatie Passagiersvaart heeft niet alleen naar minister Zuhal Demir een SOS uitgestuurd, maar ook naar de ministers Jan Jambon, Lydia Peeters en Hilde Crevits. Uit de analyse bleek dat de sector wel in aanmerking kwam voor diverse steunmaatregelen, maar dat de voorwaarden voor de sector om verschillende redenen niet haalbaar waren.

Men moet een onderscheid maken tussen de algemene steunmaatregelen en de sectorgerichte steunmaatregelen.

De algemene steunmaatregelen, die minister Hilde Crevits samen met de Vlaamse Regering uitgewerkt heeft, zijn niet sectorgericht. Ongeacht of de passagiersvaart als horeca, toerisme of binnenvaart wordt gezien, de sector kwam niet voor de steunmaatregelen in aanmerking. Het feit dat de passagiersvaart niet voldoet aan de criteria heeft niets met de toeristische aard van hun activiteiten te maken.

Voor de toeristische sector heeft minister Zuhal Demir ook een aantal specifieke steunmaatregelen uitgewerkt. In dat verband zijn vooral het Vlaamse Stimulusprogramma voor toeristische ondernemingen en het Noodfonds relevant.

De leden hadden ook gepolst naar de stand van zaken van het onderzoek naar de zee- en riviercruises. Dat onderzoek ging, na een periode van voorbereiding, van start in september 2020 en bestaat uit twee onderdelen. Het eerste onderdeel is een beschrijvend onderzoek, dat de eigenschappen in kaart brengt van het zee- en riviercruisetoerisme in de havens van Antwerpen, Brussel, Gent, Oostende en Zeebrugge. Het tweede onderdeel bevat een impactstudie die de economische, ecologische en sociale impact onder de loep neemt van meerdaagse cruises met ten minste één aanloop in een van bovenstaande havens. Buiten de scope van dit onderzoek vallen rondvaarten, pleziervaart, ferry's enzovoort.

Deze studie meet de waarde en impact van cruisetoerisme via een objectief onderzoek. De resultaten hiervan dienen in de toekomst als basis om de opportuniteiten binnen deze vorm van toerisme te detecteren.

De studie werd opgezet in nauwe samenwerking met de bovenstaande havenautoriteiten, de stedelijke en provinciale diensten voor toerisme en de Vlaamse agentschappen waaronder de VMM, OVAM en de Vlaamse Statistische Autoriteit. De resultaten van het eerste deel worden momenteel verwerkt in een eerste tussentijds rapport dat dit voorjaar wordt voorgesteld. Tegelijk zijn de eerste stappen van de impactstudie gezet. Ook de bevraging van passagiers over hun uitgaven, profiel, tevredenheid enzovoort behoort tot de oefening. Het eindrapport over de eigenschappen en impact is ingepland voor het derde kwartaal van 2022.

1.2. De grote vakantiewoningen

De problematiek van de grote vakantiewoningen is dat je ze via je gezin (bubbel) kunt huren. De minister zegt dat ze de dag ervoor nog een grote vakantiewoning voor zestien personen bezocht heeft. De uitbaters gaven aan dat die woning moeilijk te verhuren is. Ze herhaalt dat men gebonden is aan de federale maatregelen die heel duidelijk zijn: de regel van de gezinsbubbel + maximaal één nauw contact moet worden gerespecteerd.

Gezien de slechte evolutie van de cijfers verwacht ze de komende periode extra nieuwe maatregelen. Versoepelen is niet aan de orde, maar in het kader van de exitstrategie wil de minister onderzoeken of het mogelijk is om een specifiek protocol op te stellen voor de grote vakantiewoningen.

Bij de recente bevraging van de logiesuitbaters door Toerisme Vlaanderen (tussen 15 januari en 3 februari) gaf de helft van de grote vakantiewoningen aan dat ze open waren en de andere helft gesloten. De grotere vakantiewoningen die open waren, konden moeilijk verhuurd worden. Verder zei 60 procent van de respondenten gebruikgemaakt te hebben van een steunmaatregel: vooral van de Corona Hinderpremie, het Vlaams Beschermingsmechanisme, het overbruggingsrecht en de aanvullende compensatiepremie.

Ze beseft dat dat niet voldoende is. Vlaanderen heeft heel veel geld uitgetrokken, maar dat zal nooit een volledige vergoeding zijn voor de geleden schade.

Jeugdgroepen zouden een oplossing kunnen zijn voor de verhuur, maar door de regels voor de paasvakantie mogen de grotere vakantiewoningen niet aan hen verhuurd worden.

1.3. Schooluitstappen

De maatregelen binnen het onderwijs zijn momenteel zeer actueel. Ze denkt dat haar collega, bevoegd voor Jeugd, redelijk misnoegd is over de beslissingen. De cijfers zijn natuurlijk wat ze zijn en ze zijn een realiteit.

Voor de musea zelf is het al evenmin duidelijk wat mag. Bij de uitstap van scholengroepen is het niet duidelijk of de gids meegerekend moet worden. In de gesprekken die met de bevoegde sector worden gevoerd, moet daarmee rekening worden gehouden. In de exitstrategie is dat een aandachtspunt.

Voor scholen is vervoer een zware kost bij de organisatie van een uitstap. Privaat busvervoer is meestal een stuk duurder en die prijs zal toenemen als bussen maar met een klasbubbel gevuld mogen worden. Dit is voor heel wat scholen een extra financiële drempel en in vele gevallen zelfs een onoverkomelijke hinderpaal.

Door de recente maatregelen is alles nu 'on hold'.

1.4. Specifieke steunmaatregelen en relancemaatregelen.

Uit de bevestigingen die Toerisme Vlaanderen uitvoert, blijkt dat slecht 13 procent van de ondernemers zijn geplande investeringen ook effectief heeft gerealiseerd. Voor bijna 30 procent werden die uitgesteld door de onzekere situatie en bij 25 procent werd de investering niet gerealiseerd door een gebrek aan eigen financiële ruimte.

Deze resultaten bevestigen dat men met de keuze voor het Vlaams Stimulusprogramma een goed instrument aanreikt. Daarmee kan men de sector de nodige financiële ruimte geven om toch investeringen te realiseren.

De oproep werd officieel opengesteld op 1 maart 2021. Op 18 maart waren er al 150 aanvragen ingediend. De ervaring leert dat het gros van de aanvragen ingediend wordt de laatste dagen voor de deadline. Men verwacht zeker nog een groot aantal aanvragen. Mochten er nog zeer veel aanvragen binnenkomen en het budget ontoereikend blijkt, moet bekeken worden wat men hieraan kan doen.

De oproep is breed bekendgemaakt door Toerisme Vlaanderen en door de partners die mee instappen en ook bijkomend budget voorzien. Dit zijn Westtoer, Toerisme Limburg, Toerisme Provincie Antwerpen, Toerisme Oost-Vlaanderen, en de kunststeden Brugge en Gent.

De bekendmaking gebeurde via mailings, in de nieuwsbrieven van Toerisme Vlaanderen en de partners, via webinars enzovoort. Ondernemers die vragen hebben of die hulp nodig hebben bij hun dossier, kunnen terecht bij de partners in de provincies en de steden.

Het inschatten van het aantal aanvragen is erg moeilijk aangezien het de eerste keer is dat Toerisme Vlaanderen deze vorm van steun aanbiedt aan de sector. Uit ervaring weet men dat het gros van de aanvragen ingediend wordt de laatste dagen voor de deadline.

Toerisme Vlaanderen kreeg een aantal vragen over de korte indieningsperiode, vooral van ondernemers die pas door het Stimulusprogramma zijn beginnen na te denken over mogelijke investeringen. Ondernemers die al investeringsplannen hadden klaarliggen, maar die door de onzekere tijden nog wachtten om ze te voeren, kunnen wel heel vlot de aanvraag indienen. Hetzelfde geldt voor ondernemers die al investeringen aan het uitvoeren waren. Het aanvraagformulier is zo gemaakt dat het heel snel ingediend kan worden.

De voornaamste drempel op dit moment is de onzekerheid. Ondernemers twijfelen of ze de geplande investeringen wel zullen doen omdat er geen perspectief is op een datum waarop ze effectief kunnen openen of waarop ze een normale bezetting draaien, zeker nu de coronacijfers opnieuw de hoogte ingaan.

Het verlengen van de aanvraagprocedure zal vooral als gevolg hebben dat de uitbetaling van het steunbedrag later zal zijn dan gepland. Hiermee worden de geplande investeringen nog langer uitgesteld en moeten de ondernemers nog langer wachten op de financiële injectie van het Stimulusprogramma.

Ook voor de sector van het jeugdtoerisme heeft minister Zuhair Demir een aantal maatregelen genomen. Momenteel is er jaarlijks een bedrag van 1,5 miljoen euro voor investeringen. De komende drie jaren wordt 5 miljoen euro extra uitgetrokken voor nieuwbouw en verbouwingswerken, bovenop de anderhalf miljoen. Tot nu toe werd er met deze subsidies vooral ingezet op het kindvriendelijker, veiliger en toegankelijker maken van de jeugdverblijven. Uiteraard komen ook die investeringen nog in aanmerking voor subsidiëring, maar met de extra 5 miljoen wil de minister

nu ook inzetten op de nood aan infrastructuurwerken. Vlaanderen heeft een grote traditie van jeugdkampen en jeugdverblijven. De laatste tien jaar is amper geïnvesteerd in de infrastructuur.

De sector had in februari al aangegeven dat de paasvakantie cruciaal was om het verlies in 2021 te beperken. De recente beslissing van het Overlegcomité om overnachtingen voor jeugdgroepen niet toe te staan, heeft dan ook ingrijpende gevolgen. Er zijn gesprekken aan de gang met de sector om goed te kunnen inschatten wat het verlies inhoudt.

De beste steun- en relancemaatregel blijft evenwel een snel herstel van het internationale toerisme, besluit ze. Ze beseft dat men geen grip op de epidemie heeft en geeft aan dat men wel kan zorgen dat men klaar is tegen het einde van epidemie.

1.5. Campagne Vlaanderen Vakantieland

Net als in 2020 wordt Vlaanderen Vakantieland de centrale campagne om bezoekers uit Vlaanderen, Wallonië en onze buurlanden te verleiden.

Uitgangspunt is het inspiratieplatform www.vlaanderenvakantieland.be. Er wordt telkens een mooie waaier aan diverse activiteiten en unieke plekjes gepromoot in de verschillende Vlaamse provincies en steden. Uiteraard is er ook een link met het tv-programma Vlaanderen Vakantieland. De items die in het programma aan bod komen, worden door de campagne verbreed met meerdere soortgelijke suggesties voor een vakantie in Vlaanderen. Op die manier worden bezoekers aangezet om niet enkel het getoonde plekje in het tv-programma te bezoeken, en spreiden ze zich maximaal over de talrijke belevingen.

Voor de campagne van 2021 zijn er twee grote campagnegolven: een in het voorjaar (met uitlopers in de zomer) zodra de epidemie onder controle is en een in het najaar, ook gelijklopend met het tv-programma.

Om snel te kunnen inspelen op de actuele coronasituatie in Vlaanderen, is besloten om zeker tijdens de eerste campagnegolf de campagnemiddelen in te zetten op flexibele promotiekanalen als sociale media en radio- en tv-spots. Deze kanalen en vormen van promotie kan men snel aanpassen en eventueel herschikken in de tijd mochten de veranderende omstandigheden, door de coronasituatie en -maatregelen, daartoe dwingen.

In de tweede campagnegolf, die in september van start gaat, worden de promotiekanalen uitgebreid met kanalen die wat minder flexibel zijn. De minister hoopt dat de coronasituatie in Vlaanderen op dat moment onder controle is.

1.6. Campagne voor de buurlanden

Samen met de toeristische diensten van de kunststeden – daar is een probleem in vergelijking met de groene regio's, die het wel goed doen – bereidt Toerisme Vlaanderen ook een gemeenschappelijke campagne voor in de buurlanden.

De voorbereiding loopt goed. Er is een gemeenschappelijk verhaal gekozen waarbij de vijf kunststeden als collectief naar buiten treden maar toch met het nodige respect voor de eigenheid van elke stad. De focus is dat hoewel de steden bescheiden in omvang zijn, ze rijk zijn qua culturele ervaring.

In de 'awareness fase' kunnen buitenlanders nog niet reizen, maar kunnen de Vlaamse kunststeden al wel onder de aandacht gebracht worden zodat ze al op het verlanglijstje van menig internationale bezoeker komen te staan. Gezien de huidige

situatie in eigen land en in onze buurlanden is besloten om de lanceringsdatum te verschuiven naar begin mei (die allicht ook samenvalt met de heropening van de horeca in eigen land). In een eerste fase zal Toerisme Vlaanderen aan de hand van ludieke vergelijkende boodschappen met andere internationale steden de eigen Vlaamse steden als merken uitspelen bij de juiste doelgroepen internationaal (Frankrijk, het Verenigd Koninkrijk, Nederland en Duitsland). Daarnaast komt er ook een nieuwe reeks van het tv-programma Vlaanderen Vakantieland. De voorbereidingen voor dit tv-programma lopen volledig volgens planning. De eerste aflevering wordt op 17 april uitgezonden, voor de zomer staan er in totaal acht ingepland. Vanaf september volgen er nog eens twaalf afleveringen. Elke aflevering staat in het teken van een bepaald thema, waarbinnen telkens drie verschillende plekken of belevingen in Vlaanderen in beeld komen. Daarnaast is er ook een vaste rubriek met diverse tips over datzelfde thema. De voorbereiding en prospectie zijn volop aan de gang, maar de eigenlijke opnames vinden pas plaats twee weken voor uitzending, om maximaal rekening te kunnen houden met de op dat moment geldende coronamaatregelen.

Parallel worden ook de investeringen vanuit het plan Vlaamse Veerkracht uitgerold. De laatste knopen worden doorgehakt, zodat de minister het plan nog deze maand kan voorleggen aan de Vlaamse Regering.

1.7. Globale exitstrategie en de mogelijke rol daarin van het coronavaccinatiepaspoort

De heropstart van het internationale toerisme, vooral vanuit de buurlanden, is cruciaal voor de toeristische sector.

Het coronavaccinatiepaspoort kan daarbij een belangrijk instrument zijn. Het principe van non-discriminatie en het vrijwillige karakter van de vaccinatie worden daarbij gerespecteerd. Het vaccinatiecertificaat mag geen voorwaarde zijn voor het uitoefenen van het recht op vrij verkeer. Ze heeft begrepen dat men ook gaat werken met testen. Het zal voldoende kunnen zijn om een negatieve test voor te leggen.

Toerisme Vlaanderen werkt daar actief aan mee en bereidt zich voor op allerlei vergaderingen om dat uit te werken samen met de andere Europese landen.

1.8. Exitplan toerisme

De minister heeft samen met de sector een eerste aanzet van 'exitplan toerisme' opgesteld, die ze als leidraad gebruikt bij de voorbereiding van het Overlegcomité. Maar de slechte evolutie van de cijfers van het aantal besmettingen en ziekenhuisopnamen, noopt om de timing aan te passen.

Ze begrijpt dat iedereen zo snel mogelijk opnieuw op vakantie wil gaan op een veilige manier. De protocollen moeten worden aangepast. Er moet er ook een apart protocol voor de grote vakantiewoningen komen. Evenementen maken ook deel uit van dit exitplan.

Ze wil nog even afwachten om te kijken wat er mogelijk is en vraagt aan de burgemeesters om nog even te wachten met het annuleren van evenementen, zeker die in de late zomer.

Er is overleg met de andere deelstaten over het exitplan. Zodra het mogelijk is, wil ze dat voorleggen aan het Overlegcomité.

1.9. Paasvakantie en de kust

Over de kust en de NMBS waren er veel vragen. Ze heeft aan haar bevoegde collega gevraagd om geen volle treinen naar de kust te laten rijden. Dat leidt tot problemen. Dat heeft ze ook gehoord van verschillende kustburgemeesters.

Het is ook aan bod gekomen op het Overlegcomité. De raamregel van de NMBS is niet evident, zeker als je in een bubbel reist. De NMBS heeft voldoende tijd nodig om dat uit te werken. Ze wil wel weten hoe het plan in elkaar zit en dat verder nauwgezet volgen de komende dagen en weken. Ze vreest anders grote problemen met overvolle stations en treinen, overvolle plekken, de afwezigheid van toiletten enzovoort, zeker gezien de slechte cijfers.

Er is ook een toename van zwerfvuil. De gesprekken de komende dagen moeten uitklaren wat er binnen ieders domein nog moet gebeuren om het virus te stoppen en de pandemie onder controle te krijgen.

Ze wil de sector hard bedanken voor het harde werk, of het nu gaat over opnieuw opengaan, hoe het Stimulusprogramma bij de toeristische ondernemer brengen, het uitwerken van een specifiek protocol voor de grote vakantiewoningen, kijken wat er voor de jeugdsector mogelijk is enzovoort.

De exit is goed voorbereid, maar kan pas uitgevoerd worden als de cijfers beter worden. De middelen voor de relance zouden deze maand nog binnen de Vlaamse Regering goedgekeurd moeten worden.

2. Vragen van de leden

2.1. Tussenkoms van Cathy Coudyser

Cathy Coudyser vermeldt dat de huidige cijfers alarmerend zijn en dat daardoor de hoop op een klein beetje perspectief wellicht verkleint. Punt is de gezondheids crisis eerst onder controle te krijgen, wat voor de toeristische ondernemers een heel zware dobber is. Het duurt al lang en voor het tweede jaar op rij komen de paasvakantie en het voorjaar op de helling te staan. Ze beseft dat men alles op alles moet zetten om zo veel mogelijk ondernemingen door de crisis te loodsen, maar ook dat het heel erg moeilijk wordt.

Met alle steunmaatregelen, zowel de generieke als die voor de toeristische sector, moet men zoveel mogelijk bedrijven door de crisis proberen te sleuren. Het Stimulusprogramma 'Levenslijn' is volgens haar een heel mooi voorbeeld. Ze verheugt zich over de 150 aanvragen. Ze stelt ook de toenemende onzekerheid vast. Maar ze wil de bedrijven blijven aanmoedigen om klaar te staan voor de relance als de moeilijke periode voorbij is. Ze zou het een mooi signaal vinden als de minister zou proberen om dat budget eventueel wat op te trekken indien nodig. Als de maatregelen allemaal verstrengd worden en er nog altijd weinig perspectief geboden kan worden, is het volgens haar goed om het Vlaams Stimulusprogramma te gaan gebruiken voor verdere specifieke ondersteuning van de toeristische sector.

Voor de rest is het verder belangrijk de exit voor te bereiden en ook de eerste relance met de investering in de Vlaamse Veerkracht. Het marketingplan 'Vlaanderen Vakantieland' – met een concentratie vorig jaar op het binnenlandse toerisme – moet men voortzetten. Daarnaast is het zaak zich te richten op Wallonië en zodra het kan ook op de buurlanden. Dat is een mooie vorm van samenwerking, net zoals het Stimulusprogramma een mooie vorm van samenwerking is, tussen de provincies, de provinciale toeristische ondernemingen en de kunststeden. Ook in het inspiratieplatform 'Vlaanderen Vakantieland', dat Toerisme Vlaanderen coördineert, hebben de provinciale toeristische bedrijven hun inbreng. Ze zag

vandaag een mooi voorbeeld van samenwerking waar de Westhoek samen met Westtoer op inzet. Al die vormen van samenwerking maken het toerisme sterker.

Ze houdt haar hart vast voor wat er aan de kust zal gaan gebeuren tijdens de paasvakantie, gezien de ervaringen in de vorige vakanties. Ze is blij dat de minister ook nog eens opnieuw dat signaal aan de NMBS heeft gegeven, net als de kustburgemeesters en de gouverneur. Maar met de oplossing die nu voorligt – iedereen aan het raam en met halfvolle treinen rijden – zal men misschien weer extra treinen inzetten. Het wordt hoog tijd een goede oplossing te zoeken voor het probleem van de kustburgemeesters.

De kustbarometer die vorig jaar gestart is, heeft echt wel zijn vruchten afgeworpen. In realtime nagaan waar er veel volk is en heel snel ingrijpen als lokaal bestuur door extra sfeerbeheerders in te zetten of extra maatregelen te nemen of om op een bepaald moment bij code rood halt te kunnen roepen, is zeer nuttig gebleken.

Het lid vraagt aan de minister om de ondernemers verder te ondersteunen en zoveel mogelijk hoop te geven en om op alle mogelijke manieren verder voor te bereiden zodat ze klaar staan om als het toerisme herneemt, zoveel mogelijk mensen op de juiste manier in het kader van 'Reizen naar morgen' Vlaanderen te kunnen laten ontdekken en zo weer zuurstof te geven aan de gezinnen.

2.2. Tussenkost van Carmen Ryheul

Carmen Ryheul benadrukt dat de grote vakantiewoningen het water aan de lippen staat. De coronamaatregelen hebben enorm ingehakt op de inkomsten van de uitbaters van grote vakantiewoningen. En een snelle heropleving ligt niet in het verschiet, want er is voor hen geen enkel zicht op perspectief. Het doet haar alvast deugd te horen dat de minister de dag ervoor nog op bezoek was in zo'n grote vakantiewoning om zo ook de mensen in de toeristische sector in Vlaanderen een hart onder de riem te steken. Vertegenwoordigers van de sector en van vzw Logeren Vlaanderen vragen ook de goedkeuring van een sectorspecifiek protocol voor de verhuur van grote vakantiewoningen om veilig en snel te kunnen heropstarten. Haar fractie dringt erop aan om daar werk van te maken.

Ze herhaalt de zeer dringende vraag van Westtoer om de jaarlijkse Vlaamse belasting op onroerende goederen voor alle toeristische ondernemingen kwijt te schelden voor de jaren 2020 en 2021. Ze wil weten hoe de minister daar tegenover staat en of ze bereid is om in overleg te gaan met de bevoegde collega's in de Vlaamse Regering. Anders vreest ze een golf van faillissementen bij de grote vakantiewoningen.

Ten slotte vraagt ze de minister wat er nog mogelijk is om de kleine uitbaters van grote vakantiewoningen alle kansen te geven om na de coronacrisis ook de draad weer volwaardig te kunnen opnemen.

2.3. Tussenkost van Emmily Talpe

Emmily Talpe vindt het belangrijk, zeker gezien de evoluties van de laatste dagen, om een stand van zaken te krijgen en had daarom een aantal vragen om uitleg ingediend. Sommige zaken zoals het vaccinatiepaspoort konden niet meer wachten. Dat is nu volop in voorbereiding op Europees niveau en daar moet men echt wel mee aan het roer zitten. Ze heeft er vorige week ook nog een vraag over gesteld aan de minister-president gezien het internationale aspect. Het lid vindt dat we daar heel alert moeten zijn. Ze had ook de suggestie gedaan om met de buurlanden een lijn te vormen over de houding ten aanzien van het vaccinatiepaspoort. De minister-president was dat idee niet heel erg genegen. Maar ze stelt vast

dat minister Zuhal Demir wel aangeeft dat het belangrijk is om de band heel nauw te houden en één verhaal te brengen en te zorgen dat men die buurlanden zo snel mogelijk opnieuw kan openstellen om het toerisme op een goed niveau te kunnen krijgen zodra het weer kan.

Ze bevestigt dat de verwachtingen voor de paasvakantie groot waren, en dat de slechte cijfers een opdoffer voor de sector zijn. Voor de jeugdverblijven en de pret-parken was het al een tijdje duidelijk, maar voor heel wat andere ondernemers in de sector worden de gevolgen nu pas duidelijk. Ze vraagt de minister om ervoor te zorgen dat de sector de moed niet verliest, met de sector in overleg te blijven en te zorgen voor (exit)protocollen om zodra het kan alles uit de kast te kunnen halen om zo snel mogelijk weer op te starten.

Ze bedankt de minister om de band met de grote vakantiewoningen nog even aan te halen en ter plaatse te gaan en in te zetten op het specifieke protocol.

Ze verheugt zich over het succes van Levenslijn. Ze had daar ook een vraag over gesteld om zeker te zijn dat iedereen goed bereikt werd, want ze kan zich wel goed voorstellen dat in deze moeilijke tijden investeren afschrikt. Ze is blij te horen dat er ook een goeie samenwerking is met de partners en dat het effectief breed werd uitgedragen en bekend is bij de ondernemers die daar potentieel een beroep op kunnen doen.

Ze vraagt of er evolutie is in het bilaterale overleg van de interfederale crisiscel. Ze wil ten slotte weten of de YouFlandersapp ondertussen geüpdatet is met de wandel- en fietsroutes.

Ze vraagt of het mogelijk is na de paasvakantie een update te houden om de vinger aan de pols te houden.

2.4. Tussenkoms van Bart Tommelein

Bart Tommelein bedankt de minister om een duidelijk signaal te geven aan het federale niveau dat een aantal kustgemeenten in de penarie dreigt te raken als de situatie van eind februari zich opnieuw zou voordoen. De kustgemeenten hebben allemaal een ander DNA en een van die grote DNA-verschillen heeft te maken met de aanwezigheid van een station. Zijn collega's Daphné Dumery, burgemeester van Blankenberge, en Piet De Groote, burgemeester van Knokke, kunnen dat bevestigen. Men probeert het soms voor te stellen alsof dat dit een verhaal is tegen het openbaar vervoer en tegen de treinreizigers. Dat heeft hij in de Kamercommissie vastgesteld. Maar dat is onjuist. Het openbaar vervoer is een heel belangrijk middel om naar de kust te gaan. Maar gezien de pandemie waarbij een coronamaatregel geldt dat je met niet meer dan tien mensen buiten kan afspreken is het niet begrijpelijk dat je wel met tientallen mensen tegelijkertijd op de trein mag zitten. Hij hoort de minister zeggen dat er tijd nodig is om een en ander uit te zoeken, maar waarschuwt dat hij dat eerder heeft gehoord en dat er niks gebeurd is met alle gevolgen van dien. De regel lijkt belachelijk, maar is het niet. Ook in het parlement mag je niet op alle banken gaan zitten enzovoort. Hem lijkt het logisch dat dat ook op een trein zo is.

De gouverneur heeft bevestigd dat de raamverkoop wel degelijk toegestaan wordt, binnen de geldende afspraken. Zo kunnen de horeca-uitbaters raamverkoop organiseren, en dat zorgt ook voor spreiding in de kustgemeenten. Bezoekers zijn welkom, maar spreiding is wel noodzakelijk. Bepaalde kustgemeenten hebben al heel wat inwoners – waaronder zijn stad – en daar komen de tweedeverblijvers bij die naar de kust komen omdat de grenzen gesloten zijn en er weinig te doen is. De appartementen zijn allemaal verhuurd en de hotels zijn ook goed in trek in de paasvakantie. Dan wordt wel duidelijk dat het moeilijk is met al die mensen op een

kleine oppervlakte te leven en dat initiatieven om de bezoekers te spreiden nodig zijn. Ook de raamverkoop speelt daar een belangrijke rol in. Verder worden er extra toiletten geplaatst en signalisaties. Hij wijst de minister erop dat de factuur voor de kustgemeenten hoog oploopt. Door de omstandigheden hebben ze een stuk minder inkomsten, maar ze vangen in die vakanties wel de meeste mensen op die nog eens naar buiten willen, met alle gevolgen van dien.

Hij feliciteert de Vlaamse overheidsdiensten die op een perfecte manier met de kustgemeenten samenwerken, zoals het AWW voor het autoverkeer. Hij ontkracht de kritiek dat er aan auto's niets gedaan wordt. Het Agentschap Wegen en Verkeer werkt zeer goed met de kustgemeenten samen om te melden dat er files zijn en om de bestuurders op weg naar de kust te signaleren dat er veel volk is aan de kust en dat men beter andere bestemmingen zoekt. Als men aan de kust toekomt, dan zorgt men ervoor dat ook via de media de druk wordt verspreid. En de gemeenten vangen ook de auto's op als er te veel in het centrum zijn. Maar dat kun je uiteraard niet met de treinreizigers doen. Toerisme Vlaanderen en Westtoer geven ook veel steun met het maken van de druktebarometer en zij zorgen er ook voor dat alles in goede banen wordt geleid. Hij feliciteert de Vlaamse overheidsdiensten en in mindere mate een van de grootste federale overheidsorganisaties.

Het verbaast hem te horen dat er geen mogelijkheden zijn om extra versterking te krijgen op het vlak van veiligheid bij de federale reserve. Er zijn geen evenementen, er is veel minder te doen dan anders, er is geen publiek bij voetbalwedstrijden en plots blijkt die federale reserve toch op te zijn. Ook de inzet van de spoorwepolitie – de problemen situeren zich bij het spoor – van Oostende naar Brussel wordt teruggeschroefd. Hij vindt dat het tijdens een volgend Overlegcomité noodzakelijk is om de veiligheid op plaatsen waar veel mensen zijn te waarborgen.

Hij bedankt de minister voor haar oproep om geen extra treinen naar de kust te sturen. Hij vraagt wel extra treinen om de mensen terug te brengen omdat dat allemaal in een korte tijdspanne gebeurt. Het wordt al een huzarenstukje om alle mensen die naar de kust willen komen met het mooie weer, in goede banen te leiden.

2.5. Tussenkoms van Maarten De Veuster

Maarten De Veuster had een paar vragen om uitleg doorgestuurd over de interfederale crisiscel voor de reis(bureau)sector en wil net als Emmily Talpe weten wat de stand van zaken is.

De reisbureausector wacht echt op de exitstrategie en is bang ook de zomer te verliezen. De cijfers zijn niet goed en de kaspositie van die reisbureaus is ook niet goed.

Hij wil verder weten hoe het staat met een voorfinancieringsmechanisme, een soort coronavoucherbank. De komende weken zullen er geen toeristische reizen kunnen plaatsvinden. De coronavouchers die de mensen een jaar geleden hebben gekregen kunnen vanaf nu voor cash ingeruild worden, wat toch wel wat cashproblemen kan opleveren voor de 588 Vlaamse reisbureaus die met hart en ziel de mensen willen voorhelpen.

3. Antwoord van minister Zuhal Demir

De minister is van mening dat er een goede samenwerking is over de partijgrenzen heen, wat ook maakt dat er met de sector altijd een goed overleg is en de juiste maatregelen genomen worden. Ze wil alle parlementsleden daar ook voor bedanken, ook voor hun suggesties, opmerkingen en aanbevelingen.

Wat de kwijtschelding van de onroerende voorheffing en de opcentiemen betreft, kondigt ze aan daarover samen te zitten met minister Matthias Diependaele. Vorig jaar was er al overleg en toen zei hij dat er een juridisch probleem was, maar misschien zijn er ondertussen andere inzichten.

Op de app YouFlanders wordt voor de paasvakantie ook opnieuw de druktebarometer geactiveerd voor de rest van Vlaanderen en tegen mei krijgt de app ook extra functies. De druktebarometer voor de kust, die Westtoer heeft uitgewerkt, werkt vrij goed.

Wat de treinen betreft, belooft de minister dat verder op te volgen en er aandacht voor te hebben.

Ze begrijpt ook niet goed wat het probleem met die federale reserve is, want er zijn inderdaad niet veel evenementen. Ze denkt dat we elkaar moeten helpen waar dat kan. De kust moet in de paasvakantie goed gemonitord worden. De burgemeesters leveren goed werk, maar als het aantal inwoners in een bepaalde periode, zoals in de paasvakantie, maal drie of vier gaat, dan is het soms heel moeilijk en als men elkaar dan kan helpen, moet men dat ook doen.

Minister Zuhair Demir heeft de interfederale crisiscel over de reissector aangesproken, maar bij haar weten heeft die nog niet gereageerd. De minister heeft wel al wat bilaterale contacten gehad, maar ze denkt dat het voor de reissector echt cruciaal is dat daar iets beweegt.

Het voorfinancieringsmechanisme heeft de minister enkele weken geleden samen met het kabinet van minister Hilde Crevits bekeken. Ook haar medewerkers gingen dat bekijken omdat dat onder hun bevoegdheid valt. De minister zit heel binnenkort ook opnieuw samen met de reissector over de relancemiddelen die ook vanuit de sector komen. Dan kan ze daar verder mee aan de slag gaan. Maar de minister hoopt dat die interfederale crisiscel geactiveerd wordt, want het is al even geleden dat Vlaanderen dat gevraagd heeft.

Cathy COUDYSER,
voorzitter

Bart TOMMELEIN
Carmen RYHEUL,
verslaggevers

Gebruikte afkortingen

AWV	Agentschap Wegen en Verkeer
NMBS	Nationale Maatschappij der Belgische Spoorwegen
OVAM	Openbare Afvalstoffenmaatschappij
VMM	Vlaamse Milieumaatschappij